

We Lwowie, dnia 21. kwietnia 1900.

Aleg. 126

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Buczaczu na udzielenie imieniem powiatu poręki dla pożyczek zaciągnąć się mających przez gminę Buczacz w kwocie 170.000 koron i przez gminę Monasterzyska w kwocie 12.000 koron.

Wysoki Sejmie!

Uchwałami z dnia 11. września 1899 i 12. grudnia 1899 postanowiła Rada miejska w Buczaczu zaciągnąć pożyczkę w kwocie 150.000 kor. na budowę szkół wydziałowych męskich i żeńskich, tudzież pożyczkę w kwocie 20.000 kor. na budowę rzeźni i urządzenie targowicy.

Do budowy szkół powyższych zniewoloną jest gmina przystąpić zarówno z powodu dotychczasowego pomieszczenia uczniów i uczenic w najętych i rozrzuconych budynkach, za które musi płacić czynsz wygórowany jak i z powodu przepelnienia tych najętych budynków, wbrew wszelkim przepisom szkolnym i względem higienicznym.

Czynsze najmu według budżetu gminy na r. 1900 wzrosły do bardzo poważnej kwoty 11.960 koron, mianowicie za szkołę męską 5.360 kor a za żeńską 6.000 kor. na pokrycie zaś wydatków w ogóle na utrzymanie tych szkół gmina musiała nałożyć na r. 1900 60% dodatek szkolny do podatków bezpośrednich wynoszących 17.000 zł. w. a.

W ciasnych i niezdrowych ubikacyach 7-klasowej szkoły męskiej pomieszczonych jest 10 oddziałów o 505 uczniach, w budynkach zaś 7-klasowej szkoły żeńskiej 13 oddziałów o 852 uczennicach.

W roku 1890 liczba uczniów wynosiła 286, liczba uczenic 659, co wskazuje na bardzo znaczny wzrost z każdym rokiem postępujący i wymagający już obecnie, jeśli szkoły nie miałyby być zamknięte, najęcia dalszych budynków, których brak wogóle nawet na zwykłe mieszkania.

Koszt budowy szkół wydziałowych dla chłopców i dziewcząt według rachunku gminnej komisji szkolnej wyniesie: szkoła dla dziewcząt 37.500 zł. w. a i grunt 6.500 zł. w. a. zaś dla chłopców na 30.000 zł. w. a. Razem zatem koszt wyniesie około 75.000 zł. w. a. tj. 150.000 koron.

Gdy raty amortyzacyjne od pożyczki komunalnej w Banku krajowym na ten cel na 33 lat zaciągnąć się mającej w kwocie 150.000 koron wyniosą rocznie 9.000 koron, przeto wydatek na umieszczenie szkół po przeprowadzeniu zamierzonej budowy z mniejszy się odrazu co najmniej o 3.000 koron rocznie a tem samem niży się dodatek gminny o 10%, uczeniowie i uczenice będą odpowiednio umieszczeni a prócz tego gmina dojdzie do własnych budynków szkolnych.

Do budowy rzeźni i urządzenia targowicy gmina musi również przystąpić zarówno ze względów sanitarnych, jak i ze względu na przyszłe dochody z tej inwestycji.

Zaciągnięcie jednak na powyższe cele pożyczki jest dla gminy w dzisiejszych stosunkach niemożliwe, gmina opłaca bowiem zbyt wysokie dodatki gminne, mianowicie na szkoły wydziałowe 60%, na amortyzację pożyczki na budowę gimnazjum 30% i na potrzeby ściśle gminne 8%, długi zaś gminy wogóle wynoszą 148.833 koron.

Możliwym to byłoby jedynie, gdyby powiat użył dla wspomnianej pożyczki swej poręki, to też Rada powiatowa uznając konieczność i pożyteczność zaciągnąć się mającej przez gminę pożyczki, postanowiła uchwałą z 15. grudnia 1899 przyjąć na siebie solidarną porękę tak za pożyczkę, jaką gmina na budowę szkół w kwocie 150.000 koron, jakoteż za dalszą pożyczkę w kwocie 20.000 koron na budowę rzeźni i urządzenie targowicy zaciągnąć zamierza.

Reprezentacja powiatowa uchwalając udzielenie tej poręki, nie naraża zupełnie funduszy powiatowych na ewentualną stratę. Jak to bowiem już wyżej nadmieniono, gmina przystąpiwszy do budowy szkół, nie tylko nie będzie nowym ciężarem obciążona, ale przeciwnie dotychczasowy dodatek niżony zostanie przynajmniej o 10%, dochód zaś z rzeźni i targowicy pokryć ma w zupełności raty odnośnej części pożyczki.

Rada powiatowa w Buczaczu postanowiła dalej uchwałą z 11. stycznia 1899 również przyjść w pomoc gminie Monasterzyska udzieleniem swej poręki dla pożyczki 12.000 kor. na cele drogowe.

Podług relacji Wydziału powiatowego z 27. marca 1900 l. 1.040 gmina rzeżona mimo dobrej administracji, dla braku funduszy nie może uporządkować swych dróg i ulic i nie ma chodników a uporządkowanie gminy pod tym względem jest konieczne zarówno dla mieszkańców samych jak i przez wzgląd na istniejący w gminie sąd, urząd podatkowy, fabrykę tytoniu i załogę wojskową. Prestacje drogowe w tej gminie wystarczają zaledwie na czyszczenie i zamiatanie miasta.

Gdy zaś według budżetów za 3 lata ostatnie gmina nakładać musi na cele ściśle gminne około 50% dodatków do podatków bezpośrednich, przeto już z tego powodu nie może ona zaciągnąć pożyczki na własną rękę.

Rada powiatowa postanowiła, że powyższa pożyczka ma być spłaconą z 10% ustawowego dodatku przez kontrybuentów gminy Monasterzyska opłacanego na powiatowy fundusz dróg gminnych, na wypadek zaś gdyby dodatek ten został zniesiony lub nie wystarczał na spłaty rocznych rat od pożyczki 12.000 koron, obowiązana będzie gmina raty, względnie ich niedobory opłacać z własnych funduszy.

Gmina przeto w dotychczasowych warunkach albo wcale nie będzie tą pożyczką obciążoną albo tylko nieznacznie, w obec czego i powiat nie będzie narażony na jakiegokolwiek straty.

Wreszcie i sam sposób użycia pożyczki gminy Buczacz i Monasterzyska nie może przedstawiać jakiejkolwiek obawy, Wydział powiatowy bowiem postanowił, że użycie tych pożyczek może nastąpić tylko pod ścisłą jego bezpośrednią kontrolą. Co do samej zaś spłaty zwłaszcza pożyczki gminy Buczacz przysługują Reprezentacji powiatowej obszerne środki zaradcze zarówno z zastrzeżonego jej ustawą gminną prawa nadzoru, jak i zastrzeżonego jej §. 76 ust. gm. prawa ewentualnego wstawienia z urzędu do budżetu gminy wydatków na amortyzację rat rocznych, jak i nałożenia dodatków na pokrycie tych rat.

Wydział krajowy uznaje w zupełności pożyteczność i potrzebę zaciągnąć się mających pożyczek powyższych oraz potrzebę poręki Reprezentacji powiatowej dla tych pożyczek. Zezwolenie jednak Reprezentacji powiatowej do udzielenia imieniem powiatu poręki dla rzeczonych pożyczek nastąpić może tylko w drodze ustawy krajowej. Długi powiatu według inwentarza za rok 1899 po uwzględnieniu już spłat w r. 1900 uskuteczionych wynoszą:

1. Reszta z pożyczki zaciągniętej w Banku krajowym na budowę dojazdów kolejowych	2.250 zł. — ct.
2. Reszta z pożyczki zaciągniętej w Banku krajowym na budowę domu dla Rady powiatowej	16.508 „ 85½ „
3. Reszta z pożyczki zaciągniętej z funduszu krajowego na budowę drogi gminnej Niżniów-Jazłowiec	19.700 „ — „
4. Pożyczka w Banku krajowym na drogę Niżniów-Jazłowiec	15.000 „ — „
5. Reszta pożyczki zaciągniętej z funduszu krajowego na budowę drogi gminnej Zadarów-Wygoda	3.000 „ — „
6. Reszta z pożyczki gradowej zaciągniętej z funduszu krajowego	1.000 „ — „
7. Reszta z pożyczki zaciągniętej w powiatowym funduszu szpitalnym na budowę domu dla Rady powiatowej	10.000 „ — „
8. Zaległości bierne z końcem roku 1899 w funduszu budowy domu powiatowego	454 „ 13 „

9. Eunduszowi krajowemu za grunt pod kolej	12.406 zł. — ct.
10. Reszta z pożyczki w Banku krajowym na drogi w Buczaczu	2.700 „ — „
11. Poręka powiatu dla pożyczki zaciągniętej przez gminę Buczacz na budowę gimnazjum w kwocie 46.000 zł. (obok reszty pożyczki zaciągniętej na ten cel przez samą gminę w kwocie 28.158 zł. 42 ct)	40.621 „ 29 „
Razem	123.640 zł. 20 ct.

Od tego potrącić jednak należy reszty z pożyczek zaciągniętych na budowę domu dla Rady powiatowej w kwotach 16.508 zł. 85 $\frac{1}{2}$ ct. i 10.000 zł. i pożyczkę ad 4) w kwocie 15.000 zł. jako spłacalną bezpośrednio przez Wydział krajowy przyznana subwencją, wreszcie kwotę 3.550 zł. jako zapas kasowy funduszu budowy drogi Niżniów Jazłowiec po zaplaceniu raty 1.400 zł. w roku bieżącym, razem więc potrącić kwotę 45.058 zł. 85 ct., pozostanie przeto jako rzeczywiste obciążenie powiatu kwota 75 581 zł. czyli 157.162 koron.

Oprócz powyższego obciążenia ma powiat jeszcze następujące zobowiązania:

1. Obowiązek powiatu do uiszczania rocznie z funduszy powiatowych na rzecz gimnazjum w Buczaczu kwoty 1.500 zł w. a.

2. Poręka powiatu za wkładki ulokowane w powiatowej kasie oszczędności w Buczaczu i za oprocentowanie tychże wkładek.

Suma przypisanych na rok 1900 podatków bezpośrednich w powiecie wynosi 346.551 koron, z czego 50% wynosi 173.275 kor., gdy zaś obciążenie powiatu wynosi, jak wyżej 157.162 kor. prócz powyższych zobowiązań, przeto zezwolenie na udzielenie przez powiat poręki dla pożyczek przez gminy Buczacz i Monasterzyska zaciągnąć się mających udzielone być może w myśl §. 24 ust. o Repr. pow. tylko w drodze ustawy krajowej.

Wobec powyższego stanu rzeczy Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączone pod ./. projekta ustaw.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
St. Badeni, w. r.

Sprawozdawca:
Adolf Vayhinger w r.
Członek Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Buczaczu na udzielenie imieniem powiatu poręki dla pożyczki 170.000 koron przez gminę Buczacz zaciągnąć się mającej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Buczaczu zezwala się na udzielenie imieniem powiatu poręki dla pożyczki w kwocie 170.000 koron przez gminę Buczacz zaciągnąć się mającej a przeznaczonej na pokrycie kosztów budowy szkół wydziałowych męskiej i żeńskiej, tudzież budowy rzeźni i urzędnia targowicy.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U s t a w a

z dnia zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Buczaczu na przyjęcie imieniem powiatu poręki dla pożyczki w kwocie 12.000 koron przez gminę Monasterzyska zaciągnąć się mającej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Buczaczu zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu poręki dla pożyczki w kw. 12.000 koron przez gminę Monasterzyska na cele drogowe zaciągnąć się mającej.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Art III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

